

Františkovo slovo

č.125

Papež: Největším pokušením lidu je odmítnutí božského způsobu kralování

Papež dal dovolení vysluhovat svátost zpovědi v kostelech FSSPX

Svatý otec: V Bohu je spravedlnost milosrdná a milosrdenství spravedlivé

Věčné zavržení není mučírna, nýbrž svobodné odvrácení od Boha

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež: Největším pokušením lidu je odmítnutí božského způsobu kralování

Dnešní liturgickou slavností Krista Krále se skončil Svatý rok milosrdenství. Za účasti 70 tisíc lidí slavil papež František na Svatopetrském náměstí eucharistii spolu s novými kardinály, které jmenoval na včerejší konzistoři. Přítomni byli také ostatní členové kardinálského kolegia, včetně dvou českých kardinálů Dominika Duky a Miloslava Vlka, dále stovka biskupů a přes tisíc kněží. Petrův nástupce ve své homilii mluvil o božském způsobu Ježíšova kralování, které je paradoxní a není z tohoto světa.

„Velikost Jeho království nespočívá v moci podle tohoto světa, nýbrž v Boží lásce, schopné dosáhnout ke všem a uzdravit všechno. Kvůli této lásce se Kristus snížil k nám, přebýval v naší lidské ubohosti a zakusil to nejpodřadnější postavení působené nespravedlností, zradou a opuštěností. Zakusil smrt, hrob a pekelné hlubiny. Takto se náš Král vydal až na hranice veškerenstva, aby objal a spasil vše živé. Neodsoudil nás, ani nás nedobýval, neporušil naši svobodu, nýbrž stal se cestou pokorné lásky, která vše omlouvá, všemu věří a všechno vydrží. Jedině tato láska přemohla a nadále přemáhá naše velké protivníky: hřích, smrt a strach.

*Bylo by však málo věřit, že Ježíš je Králem veškerenstva a středem dějin, pokud jej neučiníme středem svého vlastního života. **Všechno by bylo marné, kdybychom nepřijali Jeho osobně a kdybychom nepřijali Jeho způsob kralování.**“*

„Pomáhají nám v tom – řekl dále papež – tři postavy: lid, který se dívá; skupina, která stojí pod křížem, a zločinec ukřižovaný spolu s Ježíšem.“ V souvislosti s tou druhou skupinou, zahrnující starší lidu, vojáky a zločince, pak řekl:

*„Všichni se Ježíšovi vysmívají. Adresují mu tutéž provokaci: „Zachraň sám sebe!“ (srov. Lk 23,35.37.39). **Je to nejhorší pokušení lidu. Tady pokoušejí Ježíše, jako to činil ďábel na začátku evangelia (srov. Lk 4,1-13), aby odmítnul božský způsob kralování a kraloval podle logiky tohoto světa, totiž sestoupil z kříže a potřel svoje nepřátele! Je-li Bohem, ať tedy dokáže svoji moc a svrchovanost! **Toto pokušení je přímým útokem na lásku: „zachraň sám sebe!“ (vv.37.39), nikoli druhé, ale sám sebe. Ať převládne „já“ svojí silou, svojí slávou a svým vlastním úspěchem. Je to nejstrašlivější pokušení, první a poslední pokušení evangelia. Ježíš však k tomuto útoku na svůj způsob existence mlčí, nereaguje. **Nebrání se, nepokouší se přesvědčovat, nedělá apologetiku svého kralování. Spíše pokračuje v lásce, odpouští, **prožívá moment zkoušky podle Otcovy vůle v jistotě, že láska přinese plody.**“*******

O třetí postavě papež řekl:

*„Tento člověk, který na Ježíše pouze hleděl, v Jeho království uvěřil. A neuzavřel se do sebe, ale **se svými pochybeními, svými hříchy a ubohostmi se obrátil k Ježíši. Prosil, aby na něj bylo pamatováno, a zakusil Boží milosrdenství: „Dnes budeš se mnou v ráji“ (v.43). Jakmile dáme Bohu možnost, pamatuje na nás. On je připraven naprosto a navždy smazat hřích, protože Jeho paměť neregistruje spáchané zlo a na rozdíl od naší paměti nemá neustále na zřeteli utrpená příkoří. **Bůh nevzpomíná na hřích, nýbrž pamatuje na nás, na každého z nás, svých milovaných dětí.** A věří, že je vždycky možné začít znovu, povstat.***

*Prosme také o tento dar otevřené a živé paměti. **Prosme o milost nikdy nezavírat dveře smíření a odpuštění**, nýbrž umět překračovat zlo a neshody a otevírat každou možnou cestu naděje. Jako Bůh věří v nás nekonečně víc než si zasloužíme, tak také my jsme povoláni šířit naději a dávat možnost druhým. Neboť třebaže se Svatá brána zavře, vždycky pro nás zůstává dokořán otevřena pravá brána milosrdenství, kterou je Kristovo Srdce. Z probodnutého boku Zmrtvýchvstalého bude až do konce časů prýštit milosrdenství, útěcha a naděje."*

Papež dal dovození vysluhovat svátost zpovědi v kostelech FSSPX

„Toto je čas milosrdenství“, píše Petrův nástupce v apoštolském listě *Misericordia et misera*, kterým uzavírá mimořádný Svatý rok. Desetistránkový dokument na dnešním brífinku v Tiskovém středisku Svatého stolce představil **arcibiskup Rino Fisichella** (foto). Předseda Papežské rady pro novou evangelizaci zdůraznil, že zmíněný apoštolský list a bula, vyhlašující Svatý rok milosrdenství, jsou dva programové dokumenty, které do církve vrátily téma, jež tvoří podstatu evangelia.

"Nelze zakrývat, že milosrdenství je pro nás poněkud zastaralý výraz, vypovězený do praktik lidové zbožnosti, aniž by znamenal skutečnou hodnotu v křesťanském životním stylu. Jedno je jisté – díky tomuto jubilejnímu roku milosrdenství dostalo hlavní roli v životě křesťanů, a to alespoň na jeden rok."

Milosrdenství ale nemůže být jakousi vsuvkou v životě církve, nýbrž samotnou její existencí, píše papež František v novém dokumentu, který vychází ze dvou evangelních příběhů. Ježíš se v nich setkává s dvojicí žen – cizoložnicí odsouzenou k smrti a veřejnou hříšnicí, která k němu přistoupila ve farizeově domě. Obě setkání ústí v odpuštění, které v srdcích žen vzbuzuje radost, štěstí a pocit svobody. Papež proto vyzývá k „pastorační konverzi, která bude denně utvářena obnovitelskou silou milosrdenství“.

*"Apoštolský list spočívá na dvou pilířích – tedy skutečnosti, že **milosrdenství vyžaduje, abychom jej slavili a zároveň naplňovali skutky**. Papež připomíná, že zcela zvláštním způsobem se milosrdenství slaví ve svátosti smíření. První novinkou proto je, že Svatý otec prodlužuje zpovědní a kazatelskou službu Misionářů milosrdenství. Přeje si, aby „pokračovala, dokud nebude vydána nová dispozice, jako konkrétní znamení, že milost Svatého roku je v různých částech světa nadále živá a účinná“.*

Podle papeže Františka je zapotřebí kněží, kteří dají svůj život do „služeb usmíření“ (2 Kor 5,19), takže nikomu, kdo upřímně lituje, nebude bráněno v přístupu k Otcově lásce.

"Podle tohoto požadavku, aby mezi prosbou o smíření a Božím odpuštěním nebyla žádná překážka, papež od nynějška uděluje všem kněžím zplnomocnění rozhřešovat v síle kněžství ty, kdo spáchali hřích umělého potratu."

Petrův nástupce tak potvrzuje zplnomocnění, zprvu udělené pouze na období Svatého roku, které tak nabývá platnosti bez časového omezení. Zároveň však silně zdůrazňuje, že umělý potrat je těžký hřích, protože ukončuje život nevinného. Nicméně, píše dále, **neexistuje žádný hřích, který by Boží milosrdenství nemohlo dosáhnout a zničit, pokud nalezne litující srdce.**

“V témže duchu vstřícnosti vůči potřebám věřících, Svatý otec povoluje věřícím, kteří z různých důvodů navštěvují kostely spravované kněžími Bratrstva svatého Pia X., aby přijímali platně a dovoleně svátostné rozhřešení svých hříchů. Činí tak v důvěře v dobrou vůli jejich kněží, aby bylo s pomocí Boží obnoveno plné společenství v katolické církvi.”

Papež František dále v souvislosti s chválou Božího milosrdenství vyslovuje přání, aby věřící více slavili, poznávali a šířili Boží slovo.

“Bylo by vhodné, kdyby každé společenství jednu neděli liturgického roku obnovovalo závazek šíření, poznávání a prohlubování Písma svatého, neděli věnovanou cele Božímu Slovu k porozumění onoho nevyčerpatelného bohatství, které pochází z neustálého dialogu Boha a jeho lidu.”

Pokračoval arcibiskup Fisichella a přešel k sociální povaze milosrdenství, které Svatý otec věnuje druhou část listu.

*“Papež nezakrývá, že jsme stále vystaveni pokušení vytvářet „teorii milosrdenství“, které lze překonat do té míry, v jaké je náš každodenní život tvořen účastí a sdílením. V tomto kontextu **papež církvi navrhuje, aby 33. neděli liturgického mezidobí ustanovila Světovým dnem chudých. Jak píše, byla by to nejvhodnější příprava ke slavnosti Ježíše Krista Krále, který se ztotožnil s maličkými a chudými a bude nás soudit podle skutků milosrdenství.** A zároveň den, který pomůže komunitám i každému pokřtěnému uvažovat nad chudobou jakožto jádrem evangelia a nad tím, že dokud Lazar leží přede dveřmi našeho domu, nebude moci nastat spravedlnost, ani sociální smír.”*

Svatý otec: V Bohu je spravedlnost milosrdná a milosrdenství spravedlivé

U příležitosti uzavření Svatého roku milosrdenství poskytl papež František čtyřicetiminutý rozhovor pro italskou katolickou televizi Tv2000 a rozhlasové stanici InBlu Radio. Ze třinácti otázek vystupuje mozaika událostí uplynulého roku: **„Byl to požehnaný čas... z diecézí přicházejí zprávy o tom, že se lidé přiblížili k církvi a setkali se s Ježíšem,”** říká František. Vypráví o setkáních s nemocnými v terminálním stádiu, s bývalými ženami z ulice či s vězni v rámci „pátků milosrdenství“, ale hovoří i o obecnějších otázkách.

Papež František zdůrazňuje, že nejde o bilance, protože Svatý rok probíhal na celém světě a nikoli jenom v Římě. Nebylo to vyvrcholení, ale požehnání od Pána a další krok v jistém procesu:

„Je to určitá linie církevního společenství, která Milosrdenství – nechci říci odkrývá, protože tu vždy bylo, ale s důrazem hlásá. Je to určitá potřeba, která prospívá tomuto světu, jehož nemocí jsou skartace, uzavřenost srdce a egoismus. Otevíralo srdce a mnoho lidí se setkalo s Ježíšem...”

Jednou za měsíc, vždy v pátek, vyjížděl papež z Vatikánu za konkrétními skutky milosrdenství. Navštěvoval místa spojená s utrpením a utrpení tisíci. Ze setkání, která se mu nejhluběji zapsala do srdce, zmiňuje František dvě: setkání se skupinou žen, kterým se podařilo vyváznout z prostituce. Jedna z nich mu vyprávěla svůj příběh:

„...říkala mi: Otče, porodila jsem v zimě na ulici. Byla jsem sama. Moje holčička zemřela. Byla nucena pracovat na ulici až do toho dne, protože pokud nepřinášela svým trýznitelům dost peněz, tloukli ji holí a mučili ji. Jiné dokonce uřízli ucho... Myslel jsem nejen na ty, kdo je zneužívají, ale také na ty, kdo si platí tyto ženy: copak nevědí, že těmi penězi, kterými si zajišťují sexuální uspokojení, pomáhají také vykořisťovatelům?“

Papež připomíná také návštěvu ve dvou římských nemocnicích, kde se dotkl dvou hraničních momentů života: počátku a konce. Mluví o pláči matky, která porodila trojčata, z nichž jedno zemřelo. Jak podotkl, dvě krásné děti nedokázaly utěšit matku, která oplakávala ztrátu jednoho z nich:

„A já jsem myslel na návyk zbavovat se dětí před narozením, na tento strašlivý zločin: zbavují se jich, protože tak je to lepší, výhodnější. To je velmi těžký hřích a odpovědnost...“

Je skutečně možné, aby církev byla chudá pro chudé? Papež odpovídá, že **největším Božím nepřítelem jsou peníze**. Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, Bohu a penězům - parafrázuje František slova z Matoušova evangelia:

*„**Dábel se vždycky vkrádá přes kapsy, vždycky.** To jsou jeho vstupní dveře. Je potřeba bojovat o chudou církev pro chudé, podle evangelia. Je třeba bojovat. A když čtu 25. kapitolu Matoušova evangelia, která je protokolem, podle něhož budeme souzeni, rozumím lépe, co znamená chudá církev pro chudé: jde o skutky milosrdenství. Je to možné, ale je potřeba vždy bojovat, protože pokušení bohatstvím je velmi velké.“*

Pokud jde o pokušení, jaká jsou pokušení papeže, který sám sebe definuje jako hříšníka, na něhož pohlédl Pán?

„Pokušení, jaké má kterýkoli jiný člověk, podle svých vlastních slabostí, které dábel vždy používá: netrpělivost, egoismus, trocha lenosti... A pokušení nás budou doprovázet až do poslední chvíle...“

Pán na mne i nadále pohlíží s milosrdenstvím, aby mne zachránil, uzavírá papež a přechází k další otázce, která mu leží na srdci, totiž problém vězňů. „Proč oni a ne já,“ říkám si často, když navštěvuji vězení, pokračuje František:

„Kolik náběhů ke špatným věcem jsem měl ve svém životě a kdyby mi Pán nedržel ruku na rameni... to je to »proč oni a ne já«. Mezi námi je však rozšířen určitý názor, že totiž ten, kdo udělal něco špatného, musí pykat. Vězení se chápe jako trest. A to není dobré. Mysleme na opětovné zařazení do společnosti. Opravdový trest nemůže existovat bez naděje. Neobsahuje-li trest naděje, pak není křesťanský, ani lidský.“

V souvislosti s touto problematikou mluvil papež také o matkách a manželkách vězňů, které docházejí do vězení navštěvovat svoje syny a manžely, přičemž nezřídka musejí od okolí snášet posměch a ponižování.

Potom se otázky stočily opět na osobní rovinu. S odkazem na poslední katechezi Svatého roku, kde byla řeč o trpělivém snášení protivných lidí, se jeden z redaktorů zeptal, zda je pro papeže těžší snášet pomlouvače anebo lichotníky?

„Ty druhé. Jsem alergický na lichotníky. Mám na ně alergii. Je to však přirozené, není to ctnost. Lichotník používá druhého k dosažení vlastního cíle. A je to rovněž nedůstojné. V Buenos Aires jim říkáme (leccapiedi) patolízalové. Ale pomlouváči, ti když o mně mluví špatně, zasloužím si to, protože jsem hříšník. Toto mne napadne. Ne kvůli tomu, co mi říkají, ale kvůli tomu, co nevědí. Tak tento problém řeším. Lichotník je však ... nevím, jak se to řekne italsky...“

„Slizký,“ napoví redaktor a papež přisvědčí. „Co byste řekl tomu, kdo si – někdy i mezi křesťany – myslí, že milosrdenství deformuje spravedlnost?“ – zněl další dotaz.

„V posledku jde o problém morální rigidity, která je za tím. **Starší bratr z podobenství o marnotratném synovi je rigidní. Myslí si, že bratr si nezaslouží, aby jej otec přijal. Rigidita se vždycky staví na místo soudce.** Tahle přísnost však Ježíšovi není vlastní. Ježíš učitelům Zákona vytýká, že jsou pokrytci. Postačí si přečíst 23. kapitolu Matouše. Oni teoretizují a říkají: milosrdenství ano, ale důležitá je spravedlnost. V Bohu však – a platí to i pro křesťany – je spravedlnost milosrdná a milosrdenství spravedlivé. Nelze je od sebe oddělovat. Jak to vysvětlit?... Jdi za profesorem teologie, ať ti to vysvětlí...“ směje se papež.

Potom se redaktor zeptal, zda nás prožité milosrdenství zavazuje také ve vztahu k institucionálnímu světu politiky a států. Papež se rozhovořil o *kardioskleróze*, kterou definoval jako neschopnost vnímat něhu, soucit a blízkost; řekl, že tato neschopnost je základem dnešní skartační kultury: „Věřím, že milosrdenství je lékem na tuto nemoc,“ konstatoval.

„Může však milosrdenství budovat vztahy mezi státy,“ pokračoval redaktor.

„Pomysleme na třetí světovou válku, kterou prožíváme, protože třetí světová válka je rozkouskovaná. Kousek tam, kousek onde, ale jsme ve válce. Prodávají se zbraně a prodávají je výrobci a obchodníci. A prodávají je oběma stranám konfliktu, protože to přináší zisk. Tady je obrovská tvrdost srdce: chybí něha. Svět dnes potřebuje jakousi revoluci něhy... Myslím, že státy, které jsou ve válce, by měly správně smýšlet o hodnotě života. Neříkat, že na životě nezáleží, protože důležité je území nebo nějaký jiný zájem... Život je cennější než území! Pro výrobce zbraní a obchodníky se zbraněmi je však život tím, co má nejmenší cenu. Jak jsem slyšel od jednoho Němce: Dnes je tou nejlevnější věcí život.“

Kázání z Domu sv. Marty

25.11.2016

Věčné zavržení není mučírna, nýbrž svobodné odvrácení od Boha

Když se někdo rozhodne, že se odvrátí od Pána, volí věčné zavržení, řekl dnes Petrův nástupce v kapli Domu sv. Marty. Papež v ranním kázání vyzval, abychom nikdy nediskutovali s ďáblem, svůdcem a lhářem, nýbrž abychom v den posledního soudu před Pána předstoupili s pokorným srdcem.

V těchto posledních dnech liturgického roku završuje církev rozjímání o konci světa, ke kterému se vyslovil také papež František v komentáři k dnešnímu prvnímu čtení z knihy Zjevení (Zj 20,1-4.11-21,2). Jaký bude poslední soud a konečné setkání s Ježíšem?, ptal se Svatý otec. **Prvním souzeným tu je "drak, starý had, tedy ďábel"**, jehož anděl, sestupující z nebe, vrhá do propasti. Ještě předtím ho však spoutává, "aby už přestal svádět národy", poznamenal papež. Satan je totiž svůdce:

*"Je to lhář, či ještě více – je to otec lži, je strůjcem lží a podvodů. Vnucuje ti víru, že když poješ ovoce z tohoto stromu, budeš jako Bůh. Podsouvá ti lež a ty se dáš ošálit, oklame tě a zničí ti život. "Otče", zeptáte se, **"co ale máme dělat, aby nás ďábel nepodvedl?" Nikdy s ním nemluvte, jak nás to učí Ježíš. S ďáblem se nediskutuje. Jak se Ježíš choval k satanovi? Vyháněl ho, ptal se ho na jméno, ale nežádal o dialog.**"*

Také při pokušení na poušti, dodal Svätý otec, **Ježíš nikdy nevolí vlastní slova, protože si byl dobře vědom nebezpečí. Ve své trojí odpovědi ďáblu se Pán vždy hájí Božím slovem, slovem Bible.** Proto nikdy nevedme dialog s tímto lhářem a podvodníkem, který nás chce zničit, a tudíž bude svržen do propasti, zdůraznil ještě jednou papež. Jak si dále povšimnul, v dnešním čtení vystupují také duše mučedníků, oněch pokorných, kteří vydali Ježíšovi svědectví a **nikdy se neklaněli ďáblu a jeho následovníkům – majetku, mondénnosti, marnivosti.** Pán bude soudit velké i malé za jejich skutky, stojí v Knize Zjevení. Odsouzení budou vhozeni do ohnivého močálu – a to je druhá smrt, u které se papež zastavil:

"Věčné zavržení není mučírna, druhá smrt je tu popisována jako smrt. Ti, kteří nebudou přijati do nebeského království, se nikdy nepřiblížili Pánu. Jsou to lidé, kteří neustále šli vlastní cestou, odvrátili se od Pána a když před Něj předstoupí, sami se od něj odvracejí. Věčné zavržení je toto neustále odvracení od Boha."

Ohnivý močál je odvracení od Boha. Bůh nás činí šťastnými a velmi nás miluje, ale trvalé vzdálení se Bohu vede do věčného zavržení, vyzdvihl znovu papež František, avšak vzápětí přistoupil k poslednímu výjevu dnešního čtení, který je vizí naděje. **Pokud otevřeme svá srdce a nepůjdeme vlastní cestou, dostane se nám radosti a spásy – "nových nebes a nové země",** o kterých se mluví v Knize Zjevení. Dovolme proto Ježíši, aby se nás dotknul pohlazením a odpustil nám. **Odložme pýchu, ale chraňme si naději.**

"Naději, která otevírá srdce k setkání s Pánem. Právě toto nás čeká – setkání s Ježíšem. A to je krásné, velmi krásné. On nás prosí, abychom v pokoře vyslovili: Pane. Stačí toto jediné slovo – a vše ostatní už vykoná sám."